

UVOD

Posljednjih desetak godina u najširoj javnosti kao i u stručnoj pravničkoj javnosti je predmet interesovanja i rasprave postala je tzv. komandna odgovornost. Sasvim sigurno da o komandnoj odgovornosti se ne bi raspravljalo niti bi bilo u centru pa`nje i interesovanja da nije bilo Međunarodnog krivičnog tribunala u Hagu.

Do tada o komandnoj odgovornosti se veoma malo znalo uopšte u nauci međunarodnog krivičnog prava. S druge strane komandna odgovornost nije bila predviđena ni u jednom savremenom krivičnom zakonodavstvu.

KRIVIČNO PRAVO

Domaći tužioci na taj način teže da upotrebe pravo «komandne odgovornosti», s obzirom na to da ono u velikoj meri ograničava one koji potpadaju pod kažnjavanje. Na taj način upravo one karakteristike komandne odgovornosti koje ovu doktrinu čine privlačnom za nacionalne tužioce, čine je neprivlačnom za međunarodne tužioce. Suprotni je slučaj kada je reč o učešću u poduhvatu.

Međunarodni tužioci su tako podstaknuti da «preoptereće optužbu», nacionalni tužioci da «je rasterete». Rezultat je da domaći i međunarodni sudovi koriste različite pravne metode da karakterišu počinioca koji su slično pozicionirani, ostvarujući različite rezultate, ugrožavajući koherentnost međunarodnog prava. Problem je barem nešto manji kada shvatimo da komandna odgovornost zahteva kontrolu nadređenog nad važnim aspektima organizacije koja vrši nezakonito delo, nezavisno od konkretnog pojedinca koji ga vrši. Ova interpretacija, prihvaćena u novijoj evropskoj sudskoj praksi, eliminiše sadašnji visoki rizik od oslobađajuće presude. Time ona smanjuje podsticaje da se preterano oslanjamo na učešće u poduhvatu, što je nepopravljivo neprecizno i opasno anti-liberalno. Ovaj projekat analizira zajedno motive počinitelaca, tužilaca i moćnih posmatrača. Projekat predlaže integralni «ekonomski» model za dilemu koju sam upravo pomenuo, i rešenje za nju.

Kroz istoriju

Kroz istoriju ljudskog društva pokušava se pronaci adekvatan način sprečavanja i kažnjavanja ratnih zlocina pocinjenih za vrijeme vojnih sukoba između zaracjenih strana. Procesuiranje krivicnih djela ratnog zlocina veoma su kompleksna i zahtjevaju angazovanje šire međunarodne zajednice obzirom da se, najčešće, izvršioi tretiraju na jednoj od zaracjenih strana kao heroji i patriote. Komandna odgovornost predstavlja jedan od ozbiljnijih izazova u procesuiranju ratnih zlocina uopšte a posebno na području bivše Jugoslavije. Doktrina komandne odgovornosti kao takva nije bila decidno propisana u važećem zakonodavstvu bivše nam države – Socijalističke federativne republike Jugoslavije. Novi Krivicni zakon Bosne Hercegovine uvodi krivicnu odgovornost koja se u strucnim krugovima tretira kao komandna odgovornost.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com